

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)

17.09.2025

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2025. – 17 вер. Україна та ЄС посилюють співпрацю у протидії злочинам проти культурної спадщини. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 16 вер. На Харківщину припадає 23% усіх пошкоджень культурної спадщини України – ЮНЕСКО. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 16 вер. Очільниця МКСК обговорила з колегою з Італії кроки для збереження культурної спадщини України. – Інф.](#)

Вшанування пам'яті

[Україна молода. – 2025. – 16 вер. 25 років після вбивства: у Києві вшанували пам'ять журналіста Георгія Гонгадзе й відкрили мозаїку Дон Кіхота. – Здоровило Т.; Укрінформ. – 2025. – 16 вер. У Києві відкрили мозаїку Дон Кіхота у пам'ять про журналіста Георгія Гонгадзе. – Інф.; Вечірній Київ. – 2025. – 16 вер. У Києві вшанують пам'ять Георгія Гонгадзе та всіх загиблих українських журналістів. – Божок С.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України, медіа

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 16 вер. Проєкт держбюджету – 2026 передбачає фінансову підтримку «Суспільного» на рівні 2,5 млрд грн. – Інф.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2025. – 16 вер. В Ужгороді завтра почнеться театральний фестиваль «Монологи над Ужем». – Інф.](#)

[Україна молода. – 2025. – 17 вер. «Патріот» у Києві: рок-опера про наше дорослішання. – Стріха М.](#)

Музика

[Укрінформ. – 2025. – 16 вер. Харківський кросвер-оркестр Prime Orchestra розпочинає турне Туреччиною. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 16 вер. «Червона рута – 2025» анонсувала програму супутніх заходів від Руху опору ССО ЗСУ. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 17 вер. Стендап-комік Василь Байдак заявив про намір взяти участь у Нацвідборі на «Свробачення – 2026». – Наріжа В.](#)

Візуальні мистецтва

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 16 вер. Шість рідкісних стародруків, датованих](#)

XVII і XVIII століттями, вперше покажуть на інтерактивній виставці Ukraine WOW у Києві. – Інф.

NV. – 2025. – 16 вер. Створена з військової форми. На ВДНГ відкрилася інсталяція Ай Вейвєя. – Інф.

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. – 2025. – 16 вер. «Антарктида» Антона Птушкіна стала найвідвідуванішим українським документальним фільмом. – Інф.

NV. – 2025. – 16 вер. Своє кіно. 10 захопливих українських фільмів, які вийдуть в прокат восени. – Інф.

NV. – 2025. – 16 вер. З Хомою, Бокланом та Ісасенко. Вийшов тизер української святкової комедії «Потяг до Різдва». – Інф.

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Вечірній Київ. – 2025. – 17 вер. У столиці презентували ілюстрований посібник «Серце бачить більше, ніж очі». – Катаєва М.

Література

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. До шортлиста літературної премії Angelus увійшов роман «Драбина» Євгенії Кузнєцової. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. Німецький PEN-клуб проведе вечір солідарності з Україною. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. У Житомирі відбудеться книжковий форум «Відсіч. Без бар'єрів». – Інф.

Українська літературна газета. – 2025. – 16 вер. Національний комплекс «Експоцентр Україна» готується вчетверте прийняти фестиваль «Книжкова країна». – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 17 вер. Українське видання про крах РФ перемогло у премії за найкращий переклад. – Інф.

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 16 вер. Питання більших обмежень для російськомовних книг потребує детального опрацювання – Свириденко. – Інф.

Музейна, архівна справа

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. У Миколаєві оцифрували твори художника Леоніда Інглезі, передані його нащадками з Франції. – Інф.

Україна молода. – 2025. – 17 вер. Історичний дороговказ. У Києві презентували видання про Батурин і мешканців знакового міста. – Самченко В.

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. На Бакоті виявили давньоруське поховання дитини та скіфський наконечник стріли. – Інф.

Вечірній Київ. – 2025. – 16 вер. У Києві зупинили роботи на пам'ятці архітектури на Андріївському узвозі. – Божок С.

Навчальні заклади

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 17 вер. Від нот до сенсів: в Україні стартує оновлення музичної освіти. – Перськова О.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. Світовий конгрес українців оголосив дату Річних зборів. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. В Італії пройде фестиваль української культури Ukro-2025. – Інф.

Український тиждень. – 2025. – 16 вер. Став відомий довгий список прозових творів Національної книжкової премії. – Нестелеєв М.

Village Україна. – 2025. – 16 вер. В ефірі The Late Show на американському CBS показали карту України без Криму. – Гриненко В.; NV. – 2025. – 16 вер. У популярному Пізньому шоу зі Стівеном Кольбером показали карту України без Криму. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. Українці в Лондоні анонсували нові протести проти виступу Нетребко. – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2025. – 17 вер. Україна та ЄС посилюють співпрацю у протидії злочинам проти культурної спадщини. – Інф.

У Києві відбувся круглий стіл на тему «Національні підходи до протидії злочинам, що посягають на культурну спадщину», організований Міністерством культури та стратегічних комунікацій спільно з Консультативною місією Європейського Союзу (КМЄС). У заході взяли участь представники Офісу Генерального прокурора, Національної поліції, Служби безпеки України, Державної митної служби, Бюро економічної безпеки, розвідувальних структур, а також міжнародні експерти, у тому числі зі США (керівник CURIA Lab Фійона Грінленд). У відповідь на системні загрози, пов'язані з незаконним вивезенням українських культурних цінностей в умовах повномасштабної агресії Російської Федерації, МКСК продовжує розбудовувати активну співпрацю з міжнародними партнерами, зокрема з КМЄС. Під час дискусії обговорювалися найкращі практики країн ЄС щодо створення спеціалізованих підрозділів правоохоронних органів та їх взаємодія з державними інституціями і міжнародними партнерами задля ефективної боротьби зі злочинами проти культурної спадщини. Відкриваючи захід, заступник міністра культури та стратегічних комунікацій з питань європейської інтеграції Андрій Наджос наголосив на важливості збереження культурної спадщини в умовах війни. Він презентував ініціативу міністерства щодо створення міжнародної Коаліції з протидії незаконному вивезенню культурних цінностей, яка має об'єднати державні органи, правоохоронні органи, міжнародних партнерів і громадськість. Заступниця голови КМЄС в Україні Маура О'Салліван нагадала, що культурна спадщина часто стає ціллю у війнах, а злочини проти неї є елементом стратегії агресора, спрямованої на руйнування національної ідентичності. Вона підтвердила готовність Консультативної місії ЄС і надалі підтримувати Україну щодо фіксації, розслідування та запобігання таким злочинам. Представник Офісу Генпрокурора Тарас Семків повідомив про створення спеціалізованих підрозділів для розслідування злочинів проти культурної спадщини. У межах заходу відбулися панельні дискусії за участю представників правоохоронних структур Італії, Франції, Іспанії, Румунії, які поділилися досвідом створення і діяльності спеціалізованих підрозділів для захисту культурних цінностей. Заступниця міністра культури та стратегічних комунікацій України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Анастасія Бондар представила цифрові проєкти міністерства. Вона також наголосила на важливості оцифрування облікових книг і документації для формування доказової бази у міжнародних судових процесах. У міністерстві нагадали, що круглий стіл «Національні підходи до протидії злочинам, що посягають на культурну спадщину» став продовженням поглибленої співпраці між МКСК й КМЄС. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4037218-ukraina-ta-es-posiluut-spiivpracu-u-protidii-zlocinam-proti-kulturnoi-spadsini.html>

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. На Харківщину припадає 23% усіх пошкоджень культурної спадщини України – ЮНЕСКО. – Інф.

Найбільше пошкоджених культурних об'єктів ЮНЕСКО зафіксувало в Харківській, Донецькій та Одеській областях. Про це заявила голова Представництва ЮНЕСКО в Україні К'яра Децці Бардескі під час круглого столу, присвяченому протидії злочинам проти культурної спадщини. Вона зауважила, що лише за серпень ЮНЕСКО підтвердила пошкодження 508 культурних цінностей, а також пояснила, що супутникові дані потім доповнюються оцінкою на місці, що включає технічну оцінку та лазерне сканування. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4037139-na-harkivsinu-pripadae-23-usih-poskodzen-kulturnoi-spadsini-ukraini-unesko.html>

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. Очільниця МКСК обговорила з колегою з Італії кроки для збереження культурної спадщини України. – Інф.

Т. в. о. міністра культури та стратегічних комунікацій Тетяна Бережна обговорила з міністром культури Італійської Республіки Алессандро Джулі спільні кроки для збереження культурної спадщини України. Серед ключових результатів URC 2025 – підписання Римського Маніфесту, створення Альянсу культурної стійкості, анонс Українського фонду культурної спадщини та запуск платформи CuRe. Українська сторона вже активно працює над розвитком цих ініціатив і залученням нових партнерів. У контексті подальшої співпраці Тетяна Бережна поінформувала про підготовку до другої Конференції з питань культури України, що відбудеться у листопаді 2025 року в Данії в рамках головування країни в Раді ЄС. Вона запросила міністра культури Італійської Республіки до участі в цьому заході. Окрему увагу під час розмови було приділено протидії спробам Кремля використовувати культуру як інструмент пропаганди та зброю у гібридній агресії проти Європи. Сторони також обмінялися думками щодо майбутніх кроків, які дозволили би протидіяти перетворенню культурних заходів на платформу для поширення наративів держави-агресора. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4037217-ocilnica-mksk-obgovorila-z-kolegou-z-italii-kroki-dla-zberezenna-kulturnoi-spadsini-ukraini.html>

Вшанування пам'яті

Україна молода. – 2025. – 16 вер. 25 років після вбивства: у Києві вшанували пам'ять журналіста Георгія Гонгадзе й відкрили мозаїку Дон Кіхота. – Здоровило Т.; Укрінформ. – 2025. – 16 вер. У Києві відкрили мозаїку Дон Кіхота у пам'ять про журналіста Георгія Гонгадзе. – Інф.; Вечірній Київ. – 2025. – 16 вер. У Києві вшанують пам'ять Георгія Гонгадзе та всіх загиблих українських журналістів. – Божок С.

У Києві на Контрактовій площі відбулася акція пам'яті журналіста Георгія Гонгадзе. У заході взяли участь його дружина Мирослава Гонгадзе, друзі та колеги. Також 16 вересня в Києві також відбулося відкриття мозаїки Дон Кіхота у пам'ять про журналіста Георгія Гонгадзе. Участь у відкритті

мозаїки взяли дружина журналіста, журналістка Мирослава Гонгадзе та головна редакторка онлайн-видання «Українська правда» Севгіль Мусаєва. Мозаїку зібрали зі смальти, виготовленої в Сумах. Арт об'єкт відкрили в будинку, де колись мешкав журналіст, по вул. Велика Васильківська в Києві. На мозаїці зображений літературний герой Мігеля Де Сервантеса – Дон Кіхот, якого чверть століття тому Георгій Гонгадзе обрав символом заснованого ним видання «Українська правда». Над мозаїкою працювали митці Семен Майданюк, Махим, Владислав Власюк, Ольга Чикало за підтримки Тетяни Тадай та Анастасії Лелюк. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/191287/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4037092-u-kievi-vidkrili-mozaiku-don-kihota-u-pamat-pro-zurnalista-georgia-gongadze.html>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117441/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України, медіа

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 16 вер. Проєкт держбюджету – 2026 передбачає фінансову підтримку «Суспільного» на рівні 2,5 млрд грн. – Інф.

Фінансова підтримка Національної суспільної телерадіокомпанії України («Суспільне») передбачена в проєкті державного бюджету на 2026 рік на рівні 2,47 млрд грн. Крім того, проєкт бюджету передбачає 1,557 млрд грн на виробництво і трансляцію програм для державних потреб, збирання, опрацювання й розповсюдження офіційної інформаційної продукції, фінансову підтримку державного іномовлення України. 80,9 млн грн (як і в 2025 році) закладено на висвітлення діяльності Верховної Ради суб'єктом у сфері парламентського мовлення та фінансову підтримку видання газети «Голос України». Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1104926.html>

Театр

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. В Ужгороді завтра почнеться театральний фестиваль «Монологи над Ужем». – Інф.

В Ужгороді стартує театральний фестиваль «Монологи над Ужем», він пройде із 17 по 21 вересня. Фестиваль збирає провідні театри України та Європи на театральних сценах Ужгорода, він триватиме п'ять днів. Вистави на сценах Ужгорода покажуть актори з Донеччини, Києва, Львова, Берегова, Рівного, Хуста, а також із Польщі, Словаччини та Вірменії. Загалом заплановано 9 вистав, які відбудуться на двох головних локаціях: у Закарпатському академічному обласному музично-драматичному театрі та Закарпатському академічному театрі ляльок «Бавка». На відкритті фестивалю на першому вечірньому показі на сцені театру ляльок, Незалежний театр «На третьому поверсі» (Рівне) представить прем'єру вистави «За дверима» (за п'єсою Вольфгана Борхерта). А на Малій сцені Закарпатського облмуздрамтеатру Київський академічний театр «Колесо» покаже виставу «Чорний птах із білою відзнакою», присвячену життю та творчості Василя Стуса. Організатори також запланували круглі столи, майстер-класи та

фестивальний дискусійний клуб. У цих заходах візьмуть участь драматурги, режисери, актори, театрознавці, викладачі та керівники театрів, що є унікальною можливістю для професійної взаємодії й обміну досвідом. У рамках фестивалю волонтери з «Руху підтримки закарпатських військових Ужгород» проведуть збір коштів на потреби захисників. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4037080-v-uzgorodi-zavtra-pocnetsa-teatralnij-festival-monologi-nad-uzem.html>

Україна молода. – 2025. – 17 вер. «Патріот» у Києві: рок-опера про наше дорослішання. – Стріха М.

У розлогій статті – про рок-оперу на дві дії «Патріот» (музика Братів Гадюкіних, Марії Бурмаки, Тараса Петриненка, Кузьми Скрябіна, Олександра Ярмака, Костя Москальця), прем'єрою якої 13–14 вересня відкрила 44-й сезон Київська опера на Подолі у Києві. Задум об'єднання цього розмаїття музичних текстів єдиним сюжетом належить керівникові Київської опери Петру Качанову (він же режисер-постановник опери), а втілення задуму в лібрето – режисерові театру Дмитрові Тодорюку (він же виконав у першій з вистав зовсім не епізодичну роль Васі). Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3977/164/191266/>

Музика

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. Харківський кросовер-оркестр Prime Orchestra розпочинає турне Туреччиною. – Інф.

Харківський кросовер-оркестр Prime Orchestra розпочне велике турне Туреччиною концертом в Анкарі 17 вересня. Зібрані на концертах пожертви буде спрямовано на допомогу постраждалим від військової агресії Росії проти України. «Оркестр представить нове рок-шоу, в якому зібрані рок-хіти відомих європейських виконавців, таких як Led Zeppelin, Ozzy Osbourne, Metallica, Scorpions, Queen, Aerosmith, Bon Jovi, AC/DC, SOAD, Nirvana, RHCP та інші. Це абсолютно нове виконання завдяки звучанню симфонічного оркестру», – зазначили у пресслужбі оркестру. Концерт у Мерсіні відбудеться 18 вересня, в Адані – 19 вересня, Анталії – 23 вересня, Денізли – 24 вересня, Ізмірі 25 та 26 вересня, Стамбулі – 28 вересня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4037073-harkivskij-krossoverorkestr-prime-orchestra-rozpocinae-turne-tureccinou.html>

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. «Червона рута – 2025» анонсувала програму супутніх заходів від Руху опору ССО ЗСУ. – Інф.

Під час XVII Всеукраїнського музичного фестивалю «Червона рута – 2025», який пройде у Львові 17–21 вересня, крім класичної конкурсної програми пройдуть лекції, панельні дискусії та зустрічі, присвячені історії українського визвольного руху та сучасним практикам опору. Зокрема, анонсовано низку супутніх заходів від стратегічного партнера «Червоної рути – 2025» – Руху опору ССО ЗСУ. 16 вересня у Національному університеті «Львівська політехніка» відбудеться панельна дискусія «Сучасні практики

мистецького опору». Митці говоритимуть про те, як культура стає інструментом боротьби, формує наратив свободи й надихає суспільство в часи війни. Модератор – директор компанії Zinteco Станіслав Кушпітовський. Спікери: художник-ілюстратор Михайло Скоп; автор музичних і візуальних проєктів, засновник проєкту «Пиріг і Батіг» Мар'ян Пиріг; художник-ілюстратор і дизайнер, артдиректор журналу «Український тиждень», лауреат Національної премії ім. Тараса Шевченка Андрій Єрмоленко. 17 вересня у Міському палаці культури ім. Гната Хоткевича пройде лекція «Національний опір: історичні витоки та сучасна необхідність». Спікери: дослідники українського визвольного руху, науковці Андрій Сова, Микола Посівнич, Олег Фешовець. 18 вересня відбудеться відкрита зустріч «Що таке Рух опору?», 19 вересня – лекція Мар'яна Пирога «Опір забуттю: Замордовані» – про репресованих діячів культури та важливість збереження пам'яті про них. Серію супутніх подій 20 вересня завершить дискусія «Символи боротьби та боротьба за символи: опір злу в українській культурі», присвячена ролі національних символів у сучасній війні та культурній політиці. Модератором буде директор фестивалю «Червона рута – 2025» Мирослав Мельник. Спікери: Михайло Скоп, Андрій Єрмоленко, таємний гість. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4037074-cervona-ruta-2025-anonsuvala-programu-suputnih-zahodiv-vid-ruhu-oporu-sso-zsu.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 17 вер. Стендап-комік Василь Байдак заявив про намір взяти участь у Нацвідборі на «Євробачення – 2026». – Наріжна В.

Стендап-комік Василь Байдак оголосив про намір взяти участь у Національному відборі на пісенний конкурс «Євробачення – 2026». Артист планує подати заявку спільно з гуртом Badstreet Boys, у складі якого виступає разом із музикантами та колегами за сценічними проєктами. За словами коміка, у складі гурту є достатньо професійних музикантів і авторів, які можуть створити якісний продукт. Їхні музичні кліпи та виступи найчастіше направлені саме на збір коштів на підтримку ЗСУ. Загалом гурту вдалося зібрати понад 25 млн грн, з яких 4,8 млн зібрали під час першого «Нашебачення». Артисти переконані, що цього разу вони мають шанс пройти Нацвідбір на Євробачення, оскільки вміють поєднувати гумор, шоуелементи та музику на високому рівні. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/stendap-komik-vasil-bajdak-zajaviv-pro-namir-vzjati-uchast-u-natsvidbori-na-jevrobachennja-2026.html>

Візуальні мистецтва

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 16 вер. Шість рідкісних стародруків, датованих XVII і XVIII століттями, вперше покажуть на інтерактивній виставці Ukraine WOW у Києві. – Інф.

Шість рідкісних стародруків, датованих XVII і XVIII століттями, вперше покажуть на інтерактивній виставці Ukraine WOW у Києві. Оригінали видань для виставки передали Національна бібліотека України ім. Володимира

Вернадського та приватні колекціонери. Спеціально для Ukraine WOW уривки зі старовинних книг озвучили голова фонду «Повернись живим» Тарас Чмут, письменник та військовий Сергій Жадан, засновник шоу «Леви на джипі» та військовий Андрій Лузан, волонтер Сергій Стерненко, мандрівник Антон Птушкін, історик Тімоті Снайдер. Їхніми голосами зазвучали тексти інженера і картографа Гійома Левассера де Боплана (1651 рік), філософа-просвітника Вольтера (1731 рік), офіцера й дипломата П'єра Шевальє (1663 рік), мандрівника Джозефа Маршалла (1772 рік), пастора та історика Йоганна Гербінія (1675 рік), математика й картографа Андреаса Целларія (1659 рік). Консультанткою проєкту стала Валентина Бочковська, директорка Музею книги і друкарства України. Мета Ukraine WOW – розповісти відвідувачам про українську спадщину та історичну тяглість, які дають нам сили для творення майбутнього. Послухати уривки зі стародруків можна буде вже з 26 вересня по 9 листопада на Київському центральному залізничному вокзалі (виставковий простір на 14-й колії). Частину коштів із продажу квитків (Concert.ua) перекажуть на підтримку Національної бібліотеки України ім. Володимира Вернадського, Музею археології при Інституті археології НАН України, Національного науково-природничого музею при НАН України, Черкаського міського археологічного музею середньої Наддніпрянщини, Національного музею історії України, Чернігівського обласного історичного музею ім. Василя Тарновського. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1105035.html>

NV. – 2025. – 16 вер. Створена з військової форми. На ВДНГ відкрилася інсталяція Ай Вейвєя. – Інф.

14 вересня на ВДНГ в Павільйоні 13 відкрилася інсталяція китайського митця Ай Вейвєя «Три досконало пропорційні сфери та військовий камуфляж, пофарбований у біле». Робота втілена на замовлення RIBBON International і є уособленням реакції митця на ескалації, які відбуваються в сучасному світі. Інсталяцію можна буде побачити до 30 листопада. У межах мистецької події заплановано публічну програму з воркшопами та дискусіями. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/ay-veyvey-predstavlyaye-instalyaciyu-u-kiyevi-tri-sferi-z-viyskovoji-formi-50545482.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. – 2025. – 16 вер. «Антарктида» Антона Птушкіна стала найвідвідуванішим українським документальним фільмом. – Інф.

Документальний фільм «Антарктида» телеведучого Антона Птушкіна встановив новий рекорд – за два тижні прокату його переглянули понад 200 тисяч глядачів. Про це повідомляє український Forbes. Загалом фільм переглянули 205 617 глядачів, що є абсолютним рекордом для української документальної стрічки. Бокс-офіс «Антарктиди» в перші два тижні прокату міг становити від 25 до 30 млн грн, якщо середня вартість квитка становить 132 грн. Тож «Антарктида» обігнала касові збори трьох документальних стрічок

2024 року: «Яремчук: Незрівнянний світ краси»; «20 днів у Маріуполі»; «Ми були рекрутами». Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/antarktida-antona-ptushkina-rekord-pereglyadiv-dlya-ukrajinskoji-dokumentalnoji-strichki-u-kinoteatrah-50545470.html>

NV. – 2025. – 16 вер. Своє кіно. 10 захопливих українських фільмів, які вийдуть в прокат восени. – Інф.

Восени 2025 року у широкий прокат вийде одразу 10 українських прем'єр. Це документальний фільм «Антарктида» Антона Птушкіна – 4 вересня; трилер «Медовий місяць» Жанни Озірної – 11 вересня; байопік «Малевиц» Дар'ї Онищенко – 11 вересня; бойовик «Каховський об'єкт» Олексія Тараненка – 1 жовтня; документальний фільм «Друге дихання» Марії Кондакової – 9 жовтня; комедійний детектив «Десять блогерят» Олександра Щура – 16 жовтня; воєнна драма «Сірі бджоли» Дмитра Мойсеєва – 23 жовтня; комедія «Батьківські збори» Міті Шмурака – 30 жовтня; документальний фільм «Океан Ельзи: Спостереження шторму» Артема Григоряна – 6 листопада; науково-фантастична драма «Ти – Космос» Павла Острікова – 20 листопада. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/filmi-2025-antarktida-batkivski-zbori-10-zahoplivih-ukrajinskih-filmiv-oseni-treyler-50542132.html>

NV. – 2025. – 16 вер. З Хомою, Бокланом та Ісаєнко. Вийшов тизер української святкової комедії «Потяг до Різдва». – Інф.

У грудні в прокат вийде різдвяна комедія «Потяг до Різдва». Це продовження наразі найкасовішого українського фільму 2025 року «Потяг у 31 грудня» (збори – 52 млн грн та 300 000+ глядачів). Як зазначають автори, нова стрічка створюється без держфінансування за участі приватних інвесторів та українських бізнесів. «Потяг до Різдва» вийде у всеукраїнський прокат з 1 грудня. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/potyag-do-rizdva-viyshov-tizer-ukrajinskoji-svyatkovoji-komediji-video-50545368.html>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Вечірній Київ. – 2025. – 17 вер. У столиці презентували ілюстрований посібник «Серце бачить більше, ніж очі». – Катаєва М.

У Києві відбувся одноденний Bootcamp «Спілкування без бар'єрів», який об'єднав учасників різного віку навколо ідеї інклюзивності та рівних можливостей для всіх. У рамках заходу презентували ілюстрований посібник «Серце бачить більше, ніж очі», створений з метою виховання толерантності, взаємоповаги та розвитку інклюзивних цінностей у суспільстві. До події долучилися Уповноважена Київської міської ради з прав осіб з інвалідністю Леся Петрівська та депутатка Київради Олеся Зубрицька. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117462/>

Література

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. До шортлиста літературної премії Angelus увійшов роман «Драбина» Євгенії Кузнецової. – Інф.

До короткого списку літературної премії Центральної Європи Angelus увійшов роман «Драбина» української письменниці Євгенії Кузнецової. Польською мовою він вийшов друком у 2024 році у соціальному видавничому інституті «Znak». Переклад здійснила Івона Борушковська. В Україні «Драбина» вийшла у 2023 році у Видавництві Старого Лева. Нагорода Центральної Європи Angelus – літературна відзнака, яку з 2006 вручають щороку за найкращу прозову книжку, опубліковану польською мовою минулого року. Організатором і фундатором відзнаки є місто Вроцлав. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4036967-do-sortlista-literaturnoi-premii-angelus-uvijsla-drabina-evgenii-kuznecovoi.html>

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. Німецький PEN-клуб проведе вечір солідарності з Україною. – Інф.

Німецький PEN-клуб у співпраці з Берлінським міжнародним літературним фестивалем організовує вечір солідарності з Україною 19 вересня в Берліні. У рамках заходу планується панель воєнних репортерів, на якій провідні німецькі журналісти, які ведуть репортажі з України – глава студії ARD у Києві Василь Голод і Пауль Ронцхаймер, військовий репортер і заступник головного редактора популярного «Bild», розкажуть, що відбувається на фронті. Про становище авторів та ЗМІ в Україні, боротьбу за незалежну журналістику розповість президент PEN Ukraine Володимир Єрмоленко. У панелі письменників візьмуть участь Катя Петровська, Євген Брейгер та Таня Малярчук. Також передбачаються читання з книжки Вікторії Амеліної «Погляд жінок. У центрі уваги війна». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4037107-nimeckij-penklub-provede-vecir-solidarnosti-z-ukrainou.html>

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. У Житомирі відбудеться книжковий форум «Відсіч. Без бар'єрів». – Інф.

У Житомирі 20 та 21 вересня пройде книжковий форум «Відсіч. Без бар'єрів». У програмі форуму на 20 вересня заплановані, зокрема, панельна дискусія «Бібліотеки – агенти змін»; спільна подія авторів українського фентезі за участі Олега Гавриша, Наталії Заруднюк, Юлії Рудишиної, Ярини Каторож, Василя Тибея; презентація від видавництва «Твоя підпільна гуманітарна»; марафон дитячих письменників; акція громадської організації «Крим SOS» та Літературно-меморіального музею Володимира Короленка «Листи до Богдана Зізи». 21 вересня відбудуться зустріч із письменницею Тамарою Горіха Зерня та презентація її роману «Шептуха», дискусія «Слово на лінії фронту: сучасна комбатантська література» за участі військовослужбовців, а також лекції і майстер-класи. У межах форуму також триватиме книжковий ярмарок. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4036973-u-zitomiri-vidbudetsa-knizkovij-forum-vidsic-bez-bareriv.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 16 вер. Національний комплекс «Експоцентр Україна» готується вчетверте прийняти фестиваль «Книжкова країна». – Інф.

До літературного ярмарку, який відбудеться у павільйонах та просто неба, доєднаються майже сто видавництв. За словами організаторів «Книжкової країни», протягом чотирьох днів фестивалю, з 25 до 28 вересня, заплановано понад 400 подій: презентації, автограф-сесії, мистецькі вистави, «родинні читання», професійні дискусії, воркшопи, виставки, фотопроекти й тематичні заходи. Відвідувачам запропонують узяти участь у розмові про розвиток літературних сцен, співпрацю бізнесу з видавництвами, дискусії про скептицизм стосовно українських авторів, воркшопах щодо роботи зі штучним інтелектом. Серед особливостей осіннього сезону – спеціальна програма від літературної спільноти «Бабай», участь студії навкололітературних ігор «ПереФарбований лис» тощо. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/natsionalnyj-kompleks-ekspotsentr-ukraina-hotuietsia-vchetverte-pryjniaty-festyval-knyzhkova-kraina/>

Укрінформ. – 2025. – 17 вер. Українське видання про крах РФ перемогло у премії за найкращий переклад. – Інф.

Український переклад книжки «Неспроможна держава» англійського письменника, політолога та науковця Януша Бугайського стала переможцем премії канадського Літературного фонду ім. Стенлі Петерсона – 2025. Книжка в українському перекладі вийшла 2024 року у видавництві Arc.ua. Її переклали Марія Дубровій, Ганна Рак, Анна Мельниченко і Олександр Охріменко. Обкладинку до видання створила авторка та ілюстраторка Оленка Загородник. Нагороду за книжковий переклад Літературного фонду ім. Стенлі Петерсона надають що два роки, починаючи з 2021 року. Її присуджують нещодавно опублікованим перекладам художніх та документальних літературних творів українською та з української. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4037243-ukrainske-vidanna-pro-krah-rf-peremoglo-u-premii-za-najkrasij-pereklad.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 16 вер. Питання більших обмежень для російськомовних книг потребує детального опрацювання – Свириденко. – Інф.

Прем'єр-міністр Юлія Свириденко у відповідь на петицію заявила, що внесення змін до законодавства про обмеження друку, розповсюдження та просування російськомовної книжкової продукції в Україні можливе за умови більш детального опрацювання із залученням широкого кола експертів. Також прем'єр звернула увагу, що на сьогодні обмеження не застосовуються до видавничої продукції, що ввозиться фізичними особами не з метою розповсюдження, за умови дотримання сукупності таких вимог: ввезення видавничої продукції здійснюється в ручній поклажі або супроводжуваному

багажі; загальна кількість видавничої продукції не перевищує 10 примірників; видавнича продукція не включена до Реєстру видавничої продукції антиукраїнського змісту. Також зазначається, що Державний комітет України з питань телебачення і радіомовлення забезпечує реалізацію цього закону «Про видавничу справу» шляхом надання (відмови у наданні, припинення дії) дозволу на ввезення та розповсюдження видавничої продукції, випущеної у світ державною мовою держави-агресора. Також в Уряді нагадали, що згідно закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної» встановлено, що книжкові видання в Україні видаються та розповсюджуються державною мовою або мовами корінних народів України, офіційними мовами Європейського Союзу. Зокрема, книжкові видання можуть видаватися та розповсюджуватися іншими мовами у таких випадках: книжкове видання, видане в Україні або ввезене в Україну у встановленому законодавством порядку, містить виключно твори мовою оригіналу або в перекладі на державну мову, мови корінних народів України, офіційні мови ЄС; книжкове видання видано на замовлення органів державної влади України в інтересах національної безпеки, відсічі російської агресії проти України і не підлягає продажу чи поширенню в інший спосіб через мережу книготорговельного розповсюдження в Україні; книжкове видання видано до 1 січня 2023 року, крім видань, розповсюдження яких заборонено відповідно до закону «Про видавничу справу». Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1105043.html>

Музейна, архівна справа

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. У Миколаєві оцифрували твори художника Леоніда Інглезі, передані його нащадками з Франції. – Інф.

У Миколаєві оцифрували збірку живописних творів миколаївського художника й мецената Леоніда Інглезі, яку передали місцевим музеям нащадки митця, що мешкають у Франції. Проєкт з оцифрування музейної колекції реалізує Платформа М҃У ART спільно з Агенцією розвитку Миколаєва за підтримки Українського культурного фонду. За цей час команда оцифрувала 19 картин із зібрання Миколаївського обласного краєзнавчого музею та 3 роботи з фондів Миколаївського обласного художнього музею ім. Василя Верещагіна, тим самим об'єднавши творчий спадок художника у цифровій колекції, яка незабаром стане доступна на сайті проєкту. За словами заступниці директора з наукової роботи Миколаївського обласного художнього музею Лариси Тверітінової, у фондах зберігається етюд Леоніда Інглезі «Вид Миколаєва», подарований миколаївським художником Павлом Ковальовим у 1965 році. Ця робота була експонована 1913 року на Весняній виставці в Одесі. У 2010 році музейні фонди поповнили ще два пейзажі художника – «Поле. Етюд» та «Клумба у приватному саду Ля Гарен-Коломбо (передмістя Парижа)», створені у 1920–1930-х роках у Франції. Їх передала музею онука митця. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4036927-u-mikolaevi-ocifruvali-tvori-hudoznika-leonida-inglezi-peredani-jogo-nasadkami-z-francii.html>

Україна молода. – 2025. – 17 вер. Історичний дороговказ. У Києві презентували видання про Батурин і мешканців знакового міста. – Самченко В.

У Національному музеї історії України днями презентували видання-документ «Місто Батурин і Батуринська сотня в матеріалах Генерального опису Лівобережної України 1765–1769 рр.». Над упорядкуванням двох томів, виданих видавництвом «Кліо», два роки працювали науковці заповідника «Гетьманська столиця», який очолює Тетяна Кербут. Від початку видавничий проєкт публікації джерел козацько-гетьманської доби реалізується за благодійної підтримки Євгена Сура – почесного президента БФ «Спадок Гетьманщини». Особливою роздинкою події у Національному музеї історії України стало те, що Центральний державний історичний архів України вперше експонував оригінальний документ – кілька книг частини Генерального опису Лівобережної України 1765–1769 років про Батурин. Тож це була унікальна можливість на власні очі побачити рукопис, якому понад 250 років. Докладно про подію:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3977/188/191276/>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. На Бакоті виявили давньоруське поховання дитини та скіфський наконечник стріли. – Інф.

У Хмельницькій області на території Бакотського скельно-печерного монастиря археологи виявили поховання дитини, що датується давньоруським періодом, бронзовий скіфський наконечник та фрагменти кераміки трипільської культури. Про це розповів керівник Кам'янець-Подільської архітектурно-археологічної експедиції державного підприємства «Науково-дослідний центр «Охоронна археологічна служба»» Інституту археології НАН України Павло Нечитайло. Докладно про знахідку:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4037075-na-bakoti-viavili-tripilsku-keramiku-ta-davnoruske-pohovanna-ditini.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 16 вер. У Києві зупинили роботи на пам'ятці архітектури на Андріївському узвозі. – Божок С.

Департамент охорони культурної спадщини КМДА видав припис власнику будівлі на Андріївському узвозі, 18 з вимогою негайно зупинити будь-які роботи на об'єкті культурної спадщини. Крім того, власника зобов'язали надати фахівцям доступ до будівлі для проведення обстеження. Йдеться про ознайомлення з фактичним станом об'єкта, характером і способом його використання, а також із перебігом та умовами реставраційних робіт. Департамент також оприлюднив роз'яснення щодо погодженого проєкту реставрації нежитлових будівель (літ. А та літ. В) за цією адресою. Будинок на Андріївському узвозі, 18 – пам'ятка архітектури, що має історичну та культурну цінність. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117458/>

Навчальні заклади

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 17 вер. Від нот до сенсів: в Україні стартує оновлення музичної освіти. – Персикова О.

«... Зміни в мистецькій освіті потрібно починати з музичних шкіл – саме вони формують базу для подальшого розвитку талантів. І перші кроки в цьому напрямку вже зроблено. 2020 року було оновлено програму з базових дисциплін для музичних шкіл. Ідеться насамперед про курс «Слухання музики і музична грамота»... Під час повномасштабної війни процес оновлення не зупинявся, навпаки – він охопив і курс «Сольфеджіо». Оновлення навчальних програм стало важливим кроком до осучаснення мистецької освіти. Проте нові програми з'явилися раніше, ніж відповідні посібники й навчальні матеріали до них... Однак улітку 2025 року в Україні запустили перше масштабне оновлення навчальних музичних посібників. У межах ініціативи до музичних шкіл України надійдуть понад 30 тисяч нових видань – сучасних, інтерактивних, адаптованих до потреб дітей і викладачів. Це завдання взяла на себе Всеукраїнська асоціація музичних подій (UAME) у межах гуманітарної ініціативи Music Saves Ukraine за фінансової підтримки швейцарського фонду Culture & Education for Life. Партнерами є Міністерство культури та стратегічних комунікацій України, Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти і Державний науково-методичний центр змісту культурно-мистецької освіти. Логістичним партнером стала «Укрпошта»...». Далі у матеріалі – про ідею проєкту; про нові посібники – «Цікаве сольфеджіо» (Кіра Руда, Надія Томич, Соломія Шевчук) – інтерактивну книгу з теоретичними поясненнями, практичними завданнями та QR-кодами на додаткові матеріали, й «Словник-довідник юного музиканта» (Алла Величко), що містить понад 800 термінів, іменний покажчик і тематичні таблиці; підтримку фронтових шкіл тощо. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/reforms/vid-not-do-sensiv-v-ukrajini-startuje-onovlennja-muzichnoji-osviti.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. Світовий конгрес українців оголосив дату Річних зборів. – Інф.

Цьогорічні Річні загальні збори Світового конгресу українців (СКУ) відбудуться 25 жовтня у віртуальному форматі. Протягом зустрічі учасники підсумують діяльність СКУ за 2024–2025 роки та окреслять подальші кроки у координації українських громад по всьому світу. Серед ключових тем – підтримка України, протидія російській дезінформації та зміцнення світової мережі СКУ. Делегатами та учасниками зборів є представники організацій, що входять до мережі СКУ. Гасло цьогорічного заходу – «Об'єднані заради України». СКУ традиційно збирає українські громади з усіх континентів, щоб обговорити виклики, які постають перед світовим українством, та виробити спільні рішення. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4037110-svitovij-kongres-ukrainsiv-ogolosiv-datu-ricnih-zboriv.html>

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. В Італії пройде фестиваль української культури Ukro-2025. – Інф.

В італійському місті Тренто 28 вересня відбудеться фестиваль української культури Ukro-2025, що об'єднає українців діаспори. Подія пройде за підтримки міської ради Тренто та на території Trentino Music Arena у Сан Вінченцо, одночасно з фестивалем Oktoberfest, створюючи унікальне поєднання культурних традицій Центральної Європи та України. Ukro – це мандрівний культурний фестиваль, заснований у Мілані у 2015 році. Він став платформою для популяризації української культури, діалогу між поколіннями та підтримки української діаспори. Цього року фестиваль пройде вже всьоме. До цього він відбувався у Мілані, Бергамо, Брешиї, Падуї, Венеції та Болоньї. У програмі заплановано виступи співаків, танцювальних та театральних колективів; ярмарки ремесел та українські гастрономічні спеціалітети; благодійні ініціативи та майстер-класи; спільні творчі проекти. Окремо сотнями учасників фестивалю буде створена колективна картина DIM-UKRO. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4036931-v-italii-projde-festival-ukrainskoi-kulturi-ukro2025.html>

Український тиждень. – 2025. – 16 вер. Став відомий довгий список прозових творів Національної книжкової премії. – Нестелєєв М.

Національна книжкова премія – найпрестижніша книжкова нагорода США, заснована 1936 року Американською книжковою асоціацією. Нещодавно Національний книжковий фонд оприлюднив лонгліст премії за 2025 рік у категорії «Художня проза», і стало відомо, що фіналістів назвуть 7 жовтня, а переможців – 19 листопада під час 76-ї церемонії нагородження в Нью-Йорку. До цьогорічного списку увійшли десять книжок. Вісім авторів уже раніше відзначалися цією премією, серед них Джой Вільямс, Рабі Аламеддін, Сьюзен Чой, Енджела Флурной, Йонас Хассен Кемірі, Мега Маджумдар, Карен Рассел і Браян Вашингтон. Багато з них також здобували гранти та інші престижні літературні відзнаки. Загалом видавці цьогоріч подали на розгляд фонду 434 книжки. Довгий список Національної книжкової премії – 2025: Рабі Аламеддін «Правдива історія Раджі Довірливого (та його матері)»; Сьюзен Чой «Ліхтарик»; Енджела Флурной «Дика місцевість»; Йонас Хассен Хемірі «Сестри»; Мега Маджумдар «Охоронець і злодій»; Кевін Моффетт «Єдиний син»; Карен Рассел «Протиотрута»; Ітан Резерфорд «Північне сонце: або подорож китобійного корабля «Естер»; Браян Вашингтон «Балачки»; Джой Вільямс «Дитя пелікана». Докладно:

<https://tyzhden.ua/stav-vidomyj-dovhyj-spysok-prozovykh-tvoriv-natsionalnoi-knyzhkovoi-premii/>

Village Україна. – 2025. – 16 вер. В ефірі The Late Show на американському CBS показали карту України без Криму. – Гриненко В.; NV. – 2025. – 16 вер. У популярному Пізньому шоу зі Стівеном Кольбером показали

карту України без Криму. – Інф.

В ефірі «The Late Show» зі Стівеном Колбером на американському телеканалі CBS показали карту України без Криму. Команда United24 зазначила, що Україна вдячна за підтримку, однак «навіть такі дрібні помилки мають значення». На момент публікації продюсери та ведучий шоу на CBS не відреагували на зауваження української сторони. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/366687-v-efiri-the-late-show-na-amerikanskomu-cbs-pokazali-kartu-ukrayini-bez-krimu>

<https://nv.ua/ukr/kultura/piznye-shou-zi-stivenom-kolberom-v-odnomu-z-vipuskiv-pokazali-kartu-ukrajini-bez-krimu-50545445.html>

Укрінформ. – 2025. – 16 вер. Українці в Лондоні анонсували нові протести проти виступу Нетребко. – Інф.

Представники української громади у Великій Британії оголосили про нові акції протесту біля Королівського оперного театру в Лондоні 18 вересня через виступ російської оперної співачки Анни Нетребко. Про це повідомляють організації «Support Ukraine» та «Campaign for Ukraine» у Фейсбучі. Демонстрація від «Support Ukraine» відбудеться перед будівлею Королівської опери. Організація «Campaign for Ukraine» проведе мовчазний протест, вшановуючи українських митців, які загинули внаслідок війни, розв'язаної Росією. Аналогічна акція пройде також 21 вересня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4036988-ukrainci-v-londoni-anonsuvali-novi-protesti-proti-vistupu-netrebko.html>

Випуск підготувала

Рудіч О. А,

завідувачка сектору оперативного інформування

та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 425-23-26

електронна адреса: infocenter@nplu.org

info_nplu@ua.fm